

Wij (dit zijn de deelnemers aan de excursie naar Ryckholt op 30 Mei l.l.) wenschen niets liever dan dat deze hypothese waar moge zijn.

Doch... men gelieve ons doorslaande bewijzen hiervoor te geven.

En de Henkeput en de boven gememoreerde grot in de „Schoone Grubbe” zijn, al werden ze 100 x 100 malen vergroot, veel te klein, om de machtige massa silex, opgestapeld in „les ateliërs”, te verklaren.

En de Henkeput en die grot zouden hoogstens in staat zijn geweest om ettelijke „kruiwagens” vuursteen te leveren. Alvel, men zal ter plaatse 'n systematisch onderzoek instellen.

Ons is niets liever dan dat bewezen wordt hoe Zuid-Limburg, de omgeving van Ryckholt-St. Geertruid, eenmaal de bakermat was van den primitieven mensch, toegerust en gewapend met primitieve werktuigen en wapens.

* * *

't Is heusch niet gemakkelijk 'n verslag te geven van 'n excursie.

Zoo licht laat men zich verleiden om hier en daar „nevenpaadjes” te bewandelen, niet gansch en al objectief te zeggen wat of er op zoo'n excursie door de deelnemers gezien is.

* * *

Wat of we aan 't slot onzer excursie gezien hebben?

Dank Graaf de Geloës iets heel interessants!

De Henkeput is 8 Meter diep.

De, we zullen 't maar noemen, „trechter” om er in te komen is, volgens mijn (verslaggever) bescheiden meening, 'n oorspronkelijke „orgelpijp”, 'n orgelpijp; zooals de deelnemers aan de excursie bereids gezien hadden in de in 1914 ontdekte grot langs de „Schoone Grubbe”. (Zie boven).

De Henkeput is 8 Meter diep, zeiden we.

Graaf de Geloës had gezorgd voor 'n ladder, waarlangs we konden afdalen.

Beneden gekomen, zagen we, wat al lang wijd en breed beschreven werd door Limburgers over Limburg, is meer bekend dan men 't zoo nu en dan belooft voor te stellen, dat de „orgelpijp” (wij believen 't nog immer aldus te noemen) zich verbreedt tot 'n grot van naar alle zijden in 't vierkant twee tot drie meters.

'n Grillige grot!, waarin men van alles en nog wat zou kunnen laten „optreden”, desnoods spooken!

Zelfs... menschen uit 't steenen tijdperk!

Of de bezoekers op 30 Mei l.l. aan den „Henkeput” ook maar iets tegen die overoude menschen hebben? Waarachtig niet!

Niks liever dan dat ze mochten constateeren hoe al 't gefantaseer, allemaal de hypothesen, allemaal de veronderstellingen betreffende Zuid-Limburg van lange her, nu, in 1923, waar blijven te zijn.

In den Henkeput zijn de deelnemers aan de excursie afgedaald. Ze hebben er de grillige grot — (zeer zeker althans gedeeltelijk, door menschen handen gemaakt) — bezocht; de vuursteenbanken, in de grot aanwezig, bekeken.

Ze hebben er ook, doch dat is van heel weinig

belang, nog tal van knooken gevonden, knooken van menschelijke en dierlijke afkomst.

Maar wat ik (verslaggever) 't allerinteressantste vond, was de daadzaak dat onder in den Henkeput 'n levende vleermuis huisde, 'n kleine hoefijzerneus. Hoe komt dat beest in den Henkeput verzeild?... Langs 'n „trechter” van 8 Meter?... Ik geloof 't niet.

Zou 't ook mogelijk zijn dat de Vleermuis heur weg heeft gevonden naar den Henkeput langs 'n spleet, die in verbinding staat met de grot, welke 'n twintigtal Meters, meer naar beneden, van den Henkeput gelegen is.

Mocht 't zijn dat deze spleet vroeg of laat gevonden wordt, dan gaat de verslaggever van de excursie naar Ryckholt op 30 Mei l.l. heel anders staan tegenover den „Henkeput” dan hij tot nog toe tot dusverre er tegenover gestaan heeft.

„In raadsels wandelt de mensch op aard.”

Op 30 Mei l.l. hebben de deelnemers aan de excursie naar Ryckholt-St. Geertruid absoluut niets willen „uitmaken”, alleen willen „leeren”.

En, toen de Voorzitter aan 't slot der excursie den heer Graaf de Geloës hartelijk dank bracht voor alles wat deze, niet alleen dien dag maar ook bij andere gelegenheden, gedaan had voor de Wetenschap, deed 't den aanwezigen goed te hooren hoe Graaf de Geloës uit Eijsden er z'n verheugenis over uitsprak dat hij op 30 Mei, voor den eersten keer, 't genoeg had gehad 'n Nederlandsch Genootschap te mogen rondleiden op de préhistorieke, néolistische terreinen, hem toebehoorende.

J. C.

BRANCHIPUS GRUBII DYB.

In 1912 werden deze Bladpootigen (Phyllo-poda) alhier gevonden en in 1915 op 't eiland Stevensweert.

Toen ik dezer dagen een wandeling maakte op den Kollenberg en aan den plas kwam, zag ik daar weer in 't leemachtig gekleurde water deze fraaie, schaallooze, lagere kreeft in grooten getale door 't water rondzwieren. Want, werkelijk sierlijk zijn de bewegingen van dit kleurenrijke diertje, dat al maar door op zijn rug door het water vloeit.

Het eerste paar sprieten is haarvormig, 't tweede paar naar beneden gekeerd, klein bij de wijfjes, maar groot en tot krachtige grijporganen ingericht bij 't mannetje. De oogen zijn gesteeld. Met 11 paar bladvormige pooten, waaraan ook de kieuwen bevestigd zijn, zwemt 't diertje, welks lengte 2 à 3 c.M. bedraagt. Het langgerekte achterlijf bestaat uit 9 ringen, die geen ledematen dragen, en eindigt in een fijn-, geveerde” vork. Het wijfje heeft een zakvormige broedruimte voor de eieren. 't Is merkwaardig, dat de eieren eerst uitkomen, nadat de plas of poel, waarin zij afgezet zijn, eens uitgedroogd is geweest.

In het water vond ik naast Branchipus Grubii nog de gewone schelpvloo (Cypris fusca).

Zouden de leden van 't Nat. Genootschap in hunne omgeving eens willen rondzien, wat voor wezens er in zoo'n 's zomers uitdrogende onbegroeide poelen al voorkomen?

Sittard.

J. S. KENTGENS.